

anti •• spel

LONCKE ANS
Ten Walle 10
8200 BRUGGE
Tel: 050 / 38.91.11

Spelmateriaal

- 1 Instructieblad
- 2 Dobbelstenen
- 11 Social-Credit biljetten
- 36 Briefkaarten
- 6 Verschillende gekleurde pionnen - 1 blauw, 1 rood, 1 geel, 1 groen, 1 zwart en 1 wit.
- 3 Kaarten met fiches. De kleur van één zijde van één kaart correspondeert met de kleur van één pion.
- 3 Boekjes met geld - 1 boekje met biljetten van 50 euro, 1 boekje met biljetten van 100 euro en 1 boekje met biljetten van 500 euro.

INLEIDING

Grondgedachte van het spel

De grondgedachte van het spel is een einde te maken aan de monopolistische praktijken van de 3-maatschappijencombinaties op het bord. Dit wordt ook wel TRUSTBUSTING (Trustbreken) genoemd en de spelers heten dan trustbusters. De winnende trustbuster is de speler die aan het einde van het spel het hoogste aantal social-creditpunten en euro's heeft gehaald. Social-creditpunten kan men op verschillende manieren voor het trustbusten verdienen, terwijl het geld op verschillende manieren tijdens het spel ontvangen en uitbetaald kan worden.

Hoe men tijdens het spel anti-monopolistische maatregelen kan nemen

De spelers dienen antitrustaanklachten in tegen de maatschappij genoemd in het vakje waar zij op terechtkomen. Dit geschiedt door op de cirkels in de maatschappijvakjes aanklachtsfiches te leggen die van de Begrotings-Commissaris (Deze staat aan het hoofd van het Anti-Trust Departement) gekocht kan worden. De maatschappijen zijn ingedeeld in groepen van drie, combinaties genaamd. Iedere combinatie is op het bord aan haar eigen kleur te herkennen.

Er zijn ook verschillende soorten combinaties. "Oligopolie" - combinaties worden gevormd door maatschappijen die aangeduid zijn met één aanklachtscirkel: ○

"Trust" - combinaties worden gevormd door maatschappijen die aangeduid zijn met twee aanklachtscirkels: ○○

"Monopolie"-combinaties worden gevormd door maatschappijen die aangeduid zijn met drie aanklachtscirkels: ○○○

Als alle aanklachtscirkels op een combinatie met aanklachtsfiches bedekt zijn, is er aan de monopolistische praktijken van de combinatie een einde gekomen.

Overzicht van de voornaamste doelstellingen in alle spelwijzen

Eerst moet men trachten te komen op een maatschappijvakje (b.v. Alum Co.) en daarmee het recht verwerven een aanklacht tegen deze maatschappij in te dienen. Dit geschiedt door een cirkel op het maatschappijvakje te bedekken met een aanklachtsfiche in de kleur van de speler, die van de Begrotings-Commissaris gekocht wordt.

Vervolgens krijgt een speler een combinatie (b.v. alle drie aluminium-maatschappijen) toegewezen als een **toegewezen zaak**. Dit betekent, dat alleen deze speler ertoe kan overgaan de trust van de aluminium-maatschappijen te breken. Om een toegewezen zaak te krijgen moet een speler één extra aanklacht indienen. Hij moet dit doen vóórdat een andere speler de zaak eerst toegewezen krijgt door één aanklacht in te dienen tegen elke van twee willekeurige van drie betrokken maatschappijen.

Daarna tracht men de toegewezen zaak tot een voorspoedig einde te brengen door alle mogelijke aanklachten tegen deze combinatie in te dienen. Als dit gebeurd is, zijn de monopolistische praktijken van deze combinatie ten einde en wordt aan de winnende trustbuster geld en extra social-creditpunten toegekend.

Het spel eindigt als het geld van een speler opdraakt en hij geen mogelijkheid meer heeft om geld te lenen. Als geen van de spelers zonder geld komt te zitten, eindigt het spel zodra alle mogelijke aanklachten zijn ingediend. Bij kortere spelen kan men eenvoudig een tijdlimiet stellen, b.v. 2 uur.

Speelwijzen van het spel

Anti-Spel kan op drie verschillende manieren gespeeld worden: het **BASISSPEL**, het **KRAP-BUDGETSPEL** en het **HANDELSPEL**. Om te besluiten welk spel u zult spelen dient u de "Toelichting op de spelwijzen" te raadplegen.

REGELS

voor het basisspel of het krap-budgetspel

1. Kies één speler als Begrotings-Commissaris voor het beheren van het general budget (algemene geldmiddelen), die bestaan uit al het niet verdeelde speelgeld. De Begrotings-Commissaris regelt alle geldzaken tussen het general budget en de spelers.
2. Voor het **BASISSPEL** reikt de Begrotings-Commissaris aan iedere speler een bedrag uit van 1.500 euro (één biljet van 500 euro, zeven biljetten van 100 euro en zes biljetten van 50 euro). Voor het **KRAP-BUDGETSPEL** reikt de Begrotings-Commissaris aan iedere speler 1.000 euro uit (één biljet van 500 euro, drie biljetten van 100 euro en vier biljetten van 50 euro).

3. Iedere trustbuster werpt de dobbelstenen éénmaal om te bepalen wie het eerst zal spelen. De speler die het hoogste aantal ogen gooit speelt het eerst en kiest de kleur van zijn pion en bijbehorende aanklachtfiches. Het spel beweegt zich met de klok mee en iedere speler kiest op zijn beurt zijn kleur. De spelers krijgen, iedere keer als zij tweemaal zes ogen gegooid hebben nogmaals een beurt.

4. Als een trustbuster op een maatschappijvakje terecht komt, kan hij voor 100 euro een aanklacht tegen deze maatschappij indienen, doch is hiertoe niet verplicht. Hij doet dit door een aanklachtfiche van 100 euro van zijn eigen kleur bij de Begrotings-Commissaris te kopen en dit op een cirkel te leggen van het maatschappijvakje waarop hij terecht is gekomen. Voor één keer gooien met de dobbelstenen kan slechts één aanklachtfiche gekocht worden, afgezien van de situatie, die zich soms voordoet, waarin aan een speler een zaak wordt toegewezen (zie onder 5 en 6).

5. Als een trustbuster tenminste één aanklacht van 100 euro tegen twee van de drie maatschappijen van een combinatie heeft ingediend, wordt de zaak tegen deze combinatie zijn **toegewezen zaak**. (B.v. één aanklacht ingediend tegen Ford Auto en één aanklacht ingediend tegen Chrystal Auto brengt de zaak tegen de automobielencombinatie aan één speler als toegewezen zaak; één aanklacht tegen Uni-Food en één aanklacht tegen Uni-Soap maakt de Uni-combinatie tot een toegewezen zaak).

In dit stadium "slaat" de winnaar van de toegewezen zaak andere trustbusters die al aanklachten tegen deze combinatie hebben ingediend. "Slaan" betekent, dat reeds ingediende aanklachten van andere trustbusters van het bord verwijderd en aan de Begrotings-Commissaris teruggegeven worden. Voor elke aldus ingetrokken aanklacht betaalt de Begrotings-Commissaris aan de onfortuinlijke speler 50 euro, voor elke ingeleverde fiche uit.

De winnaars van toegewezen zaken kunnen de ingeleverde aanklachtfiches vervangen door fiches van hun eigen kleur tegen de gebruikelijke betaling. Slechts winnaars kunnen hierna aanklachten in de aan hen toegewezen zaken indienen.

6. **Patstelling.** Als het onmogelijk is om een zaak aan één trustbuster toe te wijzen, omdat geen enkele speler er in slaagt om minstens één aanklacht tegen méér dan één maatschappij van een combinatie in te dienen, ontstaat een patstelling. In dit geval wordt er met de dobbelstenen geworpen om te bepalen wie de toegewezen zaak krijgt. (Zo'n situatie ontstaat b.v. wanneer drie spelers de drie maatschappijcirkels van een oligopoliecombinatie bezetten of wanneer drie spelers ieder twee cirkels van een trust bezetten). Nadat de zaak aldus is toegewezen, gaat het plaatsen en vervangen van aanklachtfiches verder zoals in het geval dat een zaak overeenkomstig regel 5 is toegewezen.

7. Een trustbuster die terecht komt op een maatschappij of combinatie die aan een andere trustbuster is toegewezen moet aan de Begrotings-Commissaris een boete betalen, omdat hij geld verspild heeft aan een zaak die al in handen van iemand anders is (zie voor de hoogte van de boeten onder "de Vier soorten geldtransacties").

8. Een combinatie is gebroken als alle aanklachtcirkels van de combinatie met aanklachtfiches bedekt zijn, hetgeen aanduidt dat aan de monopolistische praktijken van de combinatie door tussenkomst van de rechter een einde is gemaakt.

9. Als een trustbuster een zaak tegen een combinatie wint wordt hij door de Begrotings-Commissaris met een geldpremie beloond (zie voor de bedragen onder "de Vier soorten geldtransacties"). Slechts één speler kan deze premie éénmaal voor een combinatie ontvangen.

10. Een trustbuster die terecht komt op een combinatie die door iemand anders gebroken is (alle cirkels bedekt) moet aan de Begrotings-Commissaris een uitkering doen om het Anti-Trust Departement in staat te stellen het toezicht op de bekeerde maatschappijen te blijven uitoefenen (zie voor de hoogte van de uitkeringen onder "de Vier soorten geldtransacties").

11. Spelers verdienen Social-creditpunten voor de mate waarin zij succes behalen bij hun pogingen om trusts te breken, (zie voor het aantal social-creditpunten onder "Voor iedere soort combinatie te verdienen social-creditpunten).

12. Als het geld van een speler opdraakt en hij al een zaak **toegewezen gekregen** of gewonnen heeft, krijgt hij een lening van de Begrotings-Commissaris (zie voor de te lenen bedragen onder "de Vier soorten geldtransacties"). De Begrotings-Commissaris leent het geld aan de speler en reikt aan hem een social-credit biljet uit voor het bedrag van de lening. Aan het einde van het spel wordt de waarde van deze biljetten afgetrokken van de in totaal door de speler behaalde social-creditpunten. Per combinatie wordt slechts één lening verstrekt.

13. Het spelbord bevat ook vakjes met speciale aanwijzingen en een postbus. Spelers die op de postbus terecht komen nemen een mededeling daarvan af die hen bepaalde dingen vertelt.

14. **Rechtbank**

Spelers die op de rechtbank terecht komen werpen bij hun volgende beurt zoals gebruikelijk. Als zij niet dubbel gooien, gaan zij verder zoals gebruikelijk. Gooien zij wel dubbel, dan zijn zij schuldig bevonden aan belediging van de rechtbank wegens dubbelhartigheid en moeten zij een boete van 50 euro aan de Begrotings-Commissaris betalen en in de rechtzaal blijven om de uitspraak van de rechter te vernemen totdat hun volgende beurt komt. Daarna gaan zij zoals gebruikelijk verder met het spel.

15. De verdiende social-creditpunten behoeven eerst aan het einde van het spel opgeteld te worden.
16. **Eindstand:** Aan het einde van het spel wordt de eindstand bepaald ter vaststelling van de winnaar. De stand wordt bepaald door de bewaarde euro's van elke speler op te tellen bij het door hem verdiende **netto** aantal social-creditpunten. Het **netto** aantal social-creditpunten is het verdiende aantal social-creditpunten verminderd met het van de Begrotings-Commissaris geleende bedrag aan geld. Stel b.v. dat een speler twee aanklachtcircels op **iedere** maatschappij van het ITD-monopolie heeft bedekt. Dan heeft hij of zij 1000 kredietpunten verdiend. (Zie onder "Voor iedere soort combinatie te verdienen social-creditpunten"). Stel echter dat deze speler op dit monopolie ook 700 euro heeft geleend. Dan bedraagt het aantal netto social-creditpunten van deze speler 300. N.B. Het aantal netto social-creditpunten kan negatief zijn en wordt dan afgetrokken van het totale aantal door de speler behaalde punten.

REGELS

voor het handelsspel

Dit spel wordt op dezelfde wijze als het basisspel en het krap-budgetspel gespeeld, met uitzondering van de volgende bijzondere regels:

- Trustbusters mogen te allen tijde de aanklachttoewijzingen onder elkaar ruilen. Stel b.v. dat Trustbuster wit een aanklacht heeft tegen Ford Auto en trustbuster zwart tegen ITD III. Zij kunnen dan onderling ruilen, zodat trustbuster wit tenslotte een aanklacht tegen ITD III heeft en trustbuster zwart een aanklacht tegen Ford Auto.
- Elke wederzijds overeengekomen ruilvoet is toegestaan. Stel b.v. dat trustbuster wit een aanklacht ingediend heeft tegen General Auto en één aanklacht tegen Egson Oil, terwijl trustbuster zwart één aanklacht heeft tegen ITD I. Zij kunnen dan onderling ruilen, zodat trustbuster wit tenslotte een nieuwe aanklacht heeft tegen ITD I, terwijl trustbuster zwart één aanklacht krijgt tegen General Auto en één aanklacht tegen Egson Oil.
- Bij een patstelling (zie regel 6) kan de impasse **niet** doorbroken worden door erom te dobbelen. Dit kan alleen geschieden door onderling ruilen.
- Als een onderlinge ruil leidt tot een nieuwe toewijzing van een combinatie die al gebroken is, verdient de trustbuster aan wie de combinatie opnieuw toegewezen wordt geen nieuwe premie.
- Als een onderlinge ruil betrekking heeft op een nieuwe toewijzing van een toegewezen zaak waarop een trustbuster al geld geleend heeft, wordt het social-creditbiljet tezamen met de toegewezen zaak overgedragen aan de trustbuster die de toegewezen zaak krijgt.

Toelichting op de spelwijzen van het spel

Basisspel: Dit spel laat het verloop van het spel grotendeels aan het toeval over.

Krap-Budgetspel: Het kleinere bedrag aan geld dat de trustbusters tot hun beschikking hebben moedigt hen aan op hun uitgaven te bezuinigen. Op deze wijze moeten zij meer aandacht schenken aan de vraag of het raadzaam is aanklacht fiches te kopen als zij op maatschappijvakjes terecht komen.

Handels spel: Dit spel maakt het de trustbusters mogelijk aanklachten onderling te ruilen teneinde hun pogingen om trusts te breken te bevorderen. (Dit is analoog aan het onderling uitwisselen van zaken of werkopdrachten in het werkelijke leven). Het laat meer onderlinge transacties tussen de trustbusters toe en moedigt de spelers aan verschillende strategieën van het spel uit te proberen.

Voor iedere soort combinatie te verdienen social-creditpunten

Oligopolie: a. Als de aanklachtcirkel van iedere maatschappij in een combinatie door één trustbuster bezet is, verdient de speler 450 social-creditpunten.

Trust: a. Als één aanklachtcirkel van elke maatschappij in een combinatie door één trustbuster bezet is, verdient de speler 450 social-creditpunten.

b. Als beide aanklachtcircels van elke maatschappij in een combinatie door één trustbuster bezet zijn, verdient de speler 1000 social-creditpunten.

Monopolie: a. Als één aanklachtcirkel van elke maatschappij in een combinatie door één trustbuster bezet is, verdient de speler 450 social-creditpunten.

b. Als twee aanklachtcircels van elke maatschappij in een combinatie door één trustbuster bezet zijn, verdient de speler 1000 social-creditpunten.

c. Als alle drie aanklachtcircels van elke maatschappij in een combinatie door één trustbuster bezet zijn, verdient de speler 1750 social-creditpunten.

De vier soorten geldtransacties

Boeten aan de Begrotings-Commissaris te voldoen als men op de toegewezen zaak van iemand anders terecht komt	Oligopolie:	50 euro
	Trust:	100 euro
	Monopolie:	150 euro

Premie voor trustbusting uit te betalen door de Begrotings-Commissaris aan de winnende trustbuster	Oligopolie:	300 euro
	Trust:	600 euro
	Monopolie:	900 euro

Door een zonder geld zittende speler van de Begrotings-Commissaris **te lenen bedragen**

Oligopolie: 350 euro
Trust: 500 euro
Monopolie: 700 euro

Uitkeringen voor toezicht aan de Begrotings-Commissaris door spelers die op de gewonnen zaak van iemand anders zijn terechtgekomen

Oligopolie: 150 euro
Trust: 250 euro
Monopolie: 400 euro

Verklaring van termen

Toegewezen zaak: Een combinatie die uitsluitend aan één speler is toegewezen voor het nemen van antitrustmaatregelen. Alleen deze speler heeft het recht meer aanklacht fiches op de maatschappijen van deze combinatie te zetten en daarom kan alleen deze speler de trust busten en het daarvoor bestemde aantal social-creditpunten verdienen. De toewijzing vindt plaats wanneer een speler tenminste één cirkel op twee willekeurige van de maatschappijen van een combinatie bedekt heeft. Als een combinatie gebroken is, blijft deze een toegewezen zaak.

Lenen: Wanneer een speler die reeds een toegewezen zaak heeft zonder geld komt te zitten, leent hij geld van de Begrotings-Commissaris (zie voor de te lenen bedragen onder "de Vier soorten van geldtransacties"). De Begrotings-Commissaris geeft de lener tezamen met het geld een bijbehorende social-creditbiljet. Op elke combinatie kan slechts één lening verstrekt worden.

Slaan: Spelers dwingen om aanklacht fiches ingediend tegen een combinatie bij de Begrotings-Commissaris in te leveren, nadat de combinatie door het aan een andere speler is toegewezen (zie onder "de Vier soorten geldtransacties").

Combinatie: Drie maatschappijen op het bord in dezelfde kleur, die hetzij een monopolie, hetzij een trust of een oligopolie vormen en die zich bezighouden met monopolistische praktijken.

Boetes: Boetes worden betaald door de speler die op een maatschappijvakje terecht komt, dat bij een toegewezen zaak van een andere speler behoort. Zij worden aan de Begrotings-Commissaris betaald als straf voor het verspillen van de middelen van de antitrust-departement.

Aanklacht: Een officiële beschuldiging van monopolistische praktijken die door trustbusters tegen een maatschappij ingebracht wordt door aanklacht fiches van de eigen kleur van de speler op de cirkel van de maatschappij te zetten. Aanklacht fiches zijn bij de Begrotings-Commissaris verkrijgbaar tegen betaling van 100 euro.

Monopolie: Drie maatschappijen die als één maatschappij werkzaam zijn. Een monopolie maatschappij wordt op het bord met drie cirkels aangegeven. $\triangle$

Als een monopolie gebroken is, wordt de onderneming een door de overheid geleid nutsbedrijf of onderneming, aan welke het verboden is monopolistische praktijken uit te oefenen.

Netto aantal social-creditpunten: De hoeveelheid social-creditpunten die overblijft nadat de social-creditbiljetten in mindering gebracht zijn op de verdiende social-creditpunten. B.v. als een speler 100 social-creditpunten heeft verdiend doch daarop 700 euro geleend heeft, bedraagt het netto aantal social-creditpunten van deze speler 300. Na aftrek van de geleende bedragen van de verdiende social-creditpunten is het mogelijk dat men een negatief saldo krijgt.

Oligopolie: Drie maatschappijen die het grootste deel van de omzet in een bedrijfstak in handen hebben, waardoor het mogelijk is dat zij monopolistische praktijken uitoefenen. Een oligopolie wordt op het bord met één cirkel aangegeven. $\circ$

Als een zaak tegen een oligopolie gewonnen is, is het de drie maatschappijen volgens een bevel van de rechter verboden samen te werken met het doel om monopolistische praktijken uit te oefenen. Let op dat de maatschappijen van een oligopolie niet altijd naast elkaar op het bord staan.

Social-creditbiljet: Een kaart aangevende het bedrag van het geleende geld.

Patstelling: De situatie die ontstaat volgens regel 6 als geen van de spelers een toegewezen zaak op de gebruikelijke manier kan winnen.

Uitkering wegens toezicht: Een uitkering die aan het Anti-Trust Departement gedaan wordt door de speler die op een maatschappij van een combinatie terecht komt die door iemand anders gebroken is, wordt op het zelfde moment door het Anti-Trust Departement door betaald aan de speler welke de combinatie gebroken heeft, als vergoeding om het mogelijk te maken het toezicht op deze combinatie voort te zetten.

Trust: Drie maatschappijen die een beheersraad instellen teneinde monopolistische praktijken uit te oefenen. Een trust maatschappij wordt op het bord aangegeven met twee cirkels. $\circ$
Als een zaak tegen een trust gewonnen is, wordt de beheersraad ontbonden.

Trustbusting: Een combinatie dwingen een einde te maken aan haar monopolistische praktijken door een toegewezen zaak tot een goed einde te brengen. Dit bereikt men door alle aanklacht cirkels van alle maatschappijen van een combinatie te bedekken met de aanklacht fiches in de kleur van de trustbuster.